

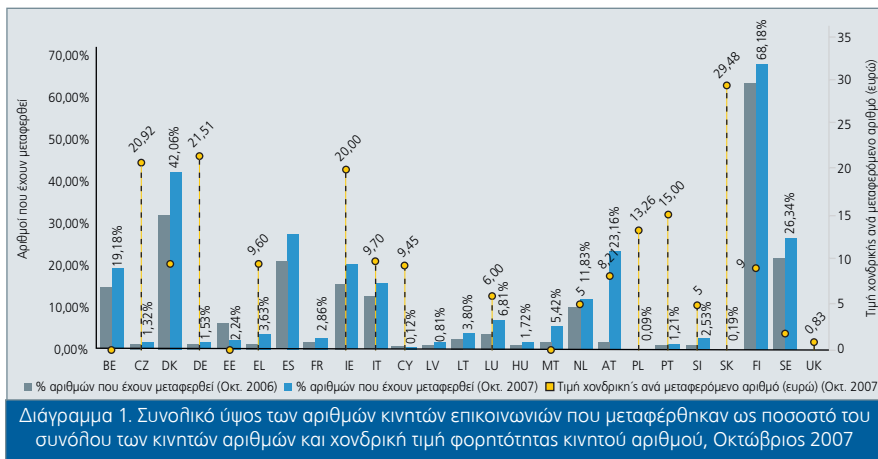
Μεγάλα είναι τα περιθώρια για την ανάπτυξη

Η Δανία, η Φινλανδία, οι Κάτω Χώρες και η Σουηδία είναι παγκόσμιοι ηγέτες στην ευρυζωνική πρόσβαση με τα ποσοστά διείσδυσης να ξεπερνούν το 30% στο τέλος του 2007, σύμφωνα με την 13η έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενιαία αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Αυτές οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μαζί με το Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και τη Γαλλία, εμφάνισαν ποσοστά διείσδυσης της ευρυζωνικότητας υψηλότερα από εκείνα των ΗΠΑ, Διάγραμμα 1. Να σημειωθεί ότι το ποσοστό

στην Ε.Ε. το 2007 προστέθηκαν 19 εκατ. ευρυζωνικές γραμμές, που αντιστοιχούν σε περισσότερες από 50.000 συνδέσεις καθημερινά

ποσό αντίστοιχο με εκείνο των ΗΠΑ. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για περαιτέρω οφέλη των καταναλωτών από

για εγγυημένες βασικές τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Παρόλα αυτά, υπάρχουν περιπτώσεις όπου το ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργεί με τέτοιο τρόπο που εμποδίζει την υλοποίηση μιας πραγματικής ενιαίας αγοράς στο σύνολο της Ε.Ε. και τα οικονομικά οφέλη που απορρέουν από αυτή. Τα παραδείγματα του ανόμοιου κανονισμού περιλαμβάνουν τις λογιστικές μεθοδολογίες, το Voice over IP (VoIP), τις διακρίσεις από τους κυρίαρχους φορείς. Οι προτάσεις της Επιτροπής αυτήν την περίοδο ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν αυτά τα ζητήματα, χρησιμοποιώντας τις καινοτόμες προσεγγίσεις όπου απαιτείται, διατηρώντας τη βασική γενική έννοια, όπως διαμορφώθηκε το 2002.

διείσδυσης των ευρυζωνικών δικτύων στις ΗΠΑ τον Ιούλιο του 2007 ανήλθε στο 22,1%. Στην Ε.Ε. το 2007 προστέθηκαν 19 εκατ. ευρυζωνικές γραμμές, που αντιστοιχούν σε περισσότερες από 50.000 συνδέσεις καθημερινά.

Οι ευρυζωνικές συνδέσεις απέδωσαν €62 δις το 2007, όταν το σύνολο της ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών έφθασε σε αξία τα €300 δις (2% του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και αναπτύχθηκε με 1,9%. Οι επενδύσεις ήταν για μία ακόμη χρονιά αυξημένες, καθώς ξεπέρασαν τα €50 δις -

μια ενισχυμένη ενιαία αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών, από την ενίσχυση του ανταγωνισμού και ένα αποτελεσματικό ρυθμιστικό πλαίσιο για τους φορείς αγοράς, Πίνακας 1.

Στην έκθεσή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα, πως ο τομέας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα συνεχίζει να καταγράφει άνοδο των εσόδων του ειδικά στις ευρυζωνικές και κινητές υπηρεσίες. Το ρυθμιστικό πρότυπο της Ε.Ε. έχει βελτιωθεί σημαντικά, εξασφαλίζοντας έτσι τον ανταγωνισμό και παρέχοντας προστασία καταναλωτών

Συνολική αξία του τομέα	€300 δις
Συνολικές επενδύσεις κεφαλαίου	€50 δις
Μέσο ευρυζωνικό ποσοστό διείσδυσης	20,04%
Μέσο ποσοστό διείσδυσης κινητού	111,8%
Μέσο ποσοστό διείσδυσης 3G	20%
Μέσο ποσοστό τερματικών τελών κινητών	€9,67
Μέσο ποσοστό απελευθερωμένων ευρυζωνικής αγοράς	46,8%
Μέση μείωση της κινητής φωνής τιμές μεταξύ 2006 και 2007	14%
Συνολικό αριθμοί Ported το 2007	12 εκατ.

Πίνακας 1. Ευρωπαϊκός τομέας των τηλεπικοινωνιών σε αριθμούς

της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα

Το σύνολο της ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών είχε ρυθμό ανάπτυξης 1,9% και η αξία της το 2007 ανήλθε στα 300 δισ. (2% του ΑΕΠ της Ε.Ε.)

Ελλάδα

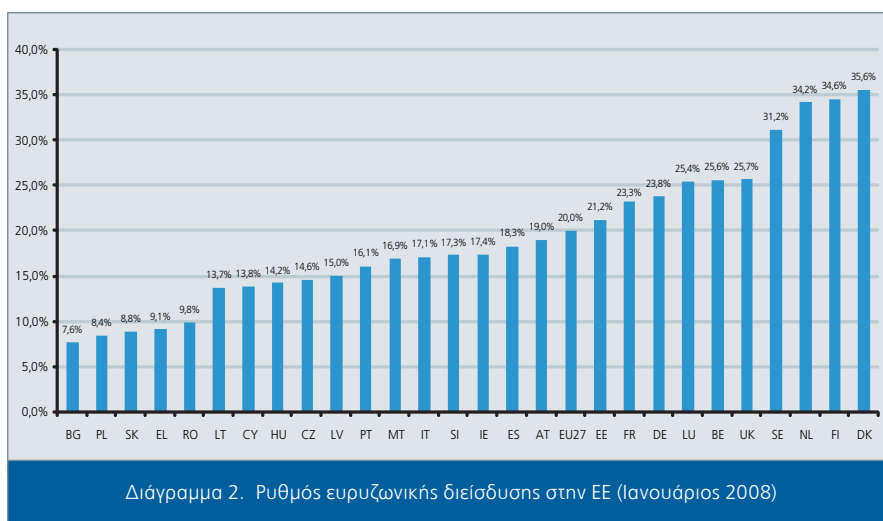
Πολύ πίσω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 20,04% όσον αφορά τις ευρυζωνικές συνδέσεις στα νοικοκυριά βρίσκεται η Ελλάδα με 9,1%, παρά το γεγονός ότι υπήρξε σημαντική αύξηση των συνδέσεων το 2007. Όσον αφορά στους ρυθμούς αύξησης της ευρυζωνικής διείσδυσης το 2007, η Ελλάδα βρίσκεται σημαντικά πάνω από τον Ευρω-

παϊκό μέσο όρο (περίπου 4,7% έναντι 3,7%). Ωστόσο, η διαφορά αυτή είναι πολύ χαμηλή για να καλύψει τις 11 μονάδες που χωρίζουν την ευρυζωνική διείσδυση στην Ελλάδα από αυτή στην Ε.Ε., Διάγραμμα 2.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ρυθμιστική αρχή έχει βοηθήσει στη δημιουργία μεγαλύτερου ανταγωνισμού,

με αποτέλεσμα να δημιουργούνται μεγαλύτερα οφέλη για τους καταναλωτές. Η Έκθεση εστιάζει στο έργο της ΕΕΤΤ, όσον αφορά στην υλοποίηση του νέου τηλεπικοινωνιακού νόμου και στην προετοιμασία και έκδοση της απαραίτητης δευτερογενούς νομοθεσίας, το οποίο χαρακτηρίζει ως επιτυχημένο. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην ταχεία ολοκλήρωση της Ανάλυσης των Αγορών, στην υιοθέτηση των προβλεπόμενων κανονισμών και ρυθμιστικών μέτρων (που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της), στις πρωτοβουλίες της για την ανάπτυξη της ευρυζωνικής αγοράς καθώς και στην έντονη ενεργοποίησή της όσον αφορά καταγγελίες καταναλωτών, οι οποίες το 2007 παρουσιάστηκαν ιδιαίτερα αυξημένες, με τη διεξαγωγή ακροάσεων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και την επιβολή σε αυτούς διοικητικών κυρώσεων.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην ελληνική ευρυζωνική αγορά, η Έκθεση αναφέρεται στην ταχεία ανάπτυξη που σημειώ-

Μεγάλα είναι τα περιθώρια για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα

θηκε κατά το 2007 ενώ κάνει ιδιαίτερη αναφορά στην προώθηση από την ΕΕΤΤ της Φυσικής Συνεγκατάστασης και της ανάπτυξης της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο. Σημαντικές ρυθμιστικές παρεμβάσεις στον τομέα αυτό θεωρούνται η έγκριση από την ΕΕΤΤ της Προσφοράς Αναφοράς για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο (RUO) και τη Χονδρική Ευρυζωνική Πρόσβαση (RBO). Η Ελλάδα, καθώς επίσης οι Ισπανία, Γαλλία, Πορτογαλία, Τσεχία και Σλοβενία αναφέρονται ως χώρες όπου η αποτελεσματική ρυθμιστική πολιτική έχει βελτιώσει τις συνθήκες της αγοράς και έχει επιτρέψει στους εναλλακτικούς παρόχους να μεταβούν σε υψηλότερες βαθμίδες της κλίμακας επενδύσεων.

Σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην Ελληνική Αγορά παρατηρείται έντονος ανταγωνισμός στην κινητή τηλεφωνία, βασιζόμενος κυρίως στο συνδυασμό υπηρεσιών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας. Τα έσοδα της κινητής τηλεφωνίας αυξήθηκαν κατά 3,8% φθάνοντας στα €137 δις με το ποσοστό διείσδυσης στον πληθυσμό να διαμορ-

Αναφορικά με τους ρυθμούς αύξησης της ευρυζωνικής διείσδυσης το 2007, η Ελλάδα βρίσκεται σημαντικά πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, περίπου 4,7% έναντι 3,7%

φώνεται στο 112% από 103% το 2006. Η έκθεση επισημαίνει ότι το 2007 το κόστος χρήσης των κινητών τηλεφώνων μειώθηκε κατά 14% σε ολόκληρη την Ευρώπη. Για την Ελλάδα αναφέρεται, όμως, ότι οι τιμές λιανικής παραμένουν από τις υψηλότερες στην Ευρώπη. Τα τέλη τερματισμού στα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας παραμένουν σημαντικά ακριβότερα στην Ελλάδα από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο (περίπου €0,11/ λεπτό έναντι 0, 097/ λεπτό).

Τα μέσα μηνιαία κόστη γραμμών Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό είναι σημαντικά χαμηλότερα από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Μάλιστα, η Ελλάδα είναι η 4η φτηνότερη χώρα αναφορικά με τις γραμμές πλήρους πρόσβασης και η 5η φτηνότερη χώρα αναφορικά με τις γραμμές μεριζόμενης πρόσβασης. Παράλληλα, η Επιτροπή διαπιστώνει πως η ταχεία ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων και συνδέσεων αιφνιδίασε τις εταιρίες, με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, τον πολλαπλασιασμό των παραπόνων των καταναλωτών που ξεπέρασαν τα 5.000 στο πρώτο τρίμηνο του 2007. Σύμφωνα με την Έκθεση, μεγάλες προκλήσεις για την Ελλάδα αποτελούν η ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου για τα δικαιώματα διέλευσης, καθώς οποια-

δήποτε καθυστέρηση στον τομέα αυτό μπορεί να δημιουργήσει κινδύνους στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού σε επίπεδο υποδομών.

Επίσης, σημαντική θεωρείται η μείωση των καθυστερήσεων όσον αφορά στην εκδίκαση προσφυγών, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις υποθέσεων που κρίνεται ότι υπερβαίνουν τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Εφετείου. Κρίσιμη, επίσης, είναι η αντιμετώπιση προβλημάτων κατά την εγκατάσταση κεραιών, τα οποία προκαλούν καθυστερήσεις στην ανάπτυξη δικτύων κινητών τηλεπικοινωνιών τρίτης γενιάς. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην προστασία του καταναλωτή, ο οποίος συχνά βρίσκεται αντιμέτωπος με υπηρεσίες που αδυνατούν να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις του, με αποτέλεσμα να χάνει την εμπιστοσύνη του στην αγορά.

Σύμφωνα με την Έκθεση, το θέμα αυτό αποτελεί μία πανευρωπαϊκή πρόκληση, καθώς η ποικιλία των προσφερομένων προϊόντων μπορεί να οδηγήσει εύκολα σε σύγχυση. Στην κατεύθυνση αυτή, συνιστά την εντατικοποίηση των προσπαθειών για ενημέρωση και προστασία του καταναλωτή, με τρόπο όμως που να αποφεύγεται επικάλυψη προσπαθειών μεταξύ των διαφόρων αρμοδίων φορέων.